

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

УДК 512.547.25

МАТРИЧНІ ЗОБРАЖЕННЯ СКІНЧЕННИХ ГРУП НАД ЛОКАЛЬНИМИ ФАКТОРІАЛЬНИМИ КІЛЬЦЯМИ

Стойка М.В.

Ужгородський національний університет

В даній роботі розглядається питання дикості скінченної 2-групи над локальними факторіальними кільцями. Зокрема, розглядається дикість скінченної 2-групи G порядку $|G| > 1$ над нетеровим локальним факторіальним кільцем K характеристики нуль з полем лишків характеристики 2, коли $2 = t_1 t_2$, де t_1, t_2 – різні прості елементи кільця K ($t_1 \neq \theta t_2, \theta \in K^*$) і $K/t_1 K$ не є областю головних ідеалів, де K^* – мультиплікативна група кільця K .

Ключові слова: матричні зображення, нетерове кільце, факторіальне кільце, локальне кільце, поле лишків, дикі групи.

Постановка проблеми. Як і у випадку матричних зображень скінченних груп над полем, будова матричних зображень груп над кільцями також залежить від характеристики кільця. Але, у випадку полів, можуть бути лише дві можливості: характеристика поля взаємно проста, чи не взаємно проста з порядком групи. Для кілець таких можливостей досить багато. Якщо говорити про матричні зображення над локальними кільцями, то найважливішими випадками є такі: 1) G – p -група, а K – кільце характеристики 0, $K/\text{Rad } K$ – кільце характеристики 0 (не модулярний випадок); 2) G – p -група, а K – кільце характеристики p^s ($s > 0$) (модулярний випадок); 3) G – p -група, а K – кільце характеристики 0, $K/\text{Rad } K$ – кільце характеристики p^s ($s > 0$) (модулярний випадок).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Випадки 1) та 2) вивчені достатньо добре [1-6]. Приведемо деякі результати для $p = 2$.

Теорема 4.1 [1]. Нехай G – скінченна нециклічна 2-група, K – нетерова локальна область цілісності характеристики нуль з полем лишків характеристики 2 і W – максимальний ідеал кільця K . Група G не є дикою над кільцем K тоді і тільки тоді, коли G – група порядку 4 і $W = 2K$.

Теорема 4.2 [1]. Нехай G – циклічна 2-група порядку $|G| > 4$, K – нетерова локальна область цілісності характеристики нуль з полем лишків характеристики 2 і W – максимальний ідеал кільця K . Група G не є дикою над кільцем K тоді і тільки тоді, коли $|G| = 8$ і $W = 2K$.

Теорема 4.3 [2]. Нехай $H = \langle a \rangle$ – циклічна група порядку 4 і K – нетерова локальна область цілісності характеристики нуль з полем лишків характеристики 2 і K не є дискретно нормованим кільцем. Тоді група H не є дикою над кільцем K , якщо виконується одна з умов:

- 1) 2 – не є простим елементом кільця K ;
- 2) фактор-кільце $K/2K$ не є кільцем головних ідеалів.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Якщо говорити про випадок 3), то найскладнішою і найменше вивченою задачею є така, для якої група G має порядок 2 і $s = 1$. Зауважимо, що чим меншим є порядок групи чи число s , тим складніше, при однакових обмеженнях на кільце, довести дикість відповідної задачі (якщо вона є такою).

Мета статті. Головною метою статті є описання диких скінченних груп над локальними кільцями.

Виклад основного матеріалу. В роботі розглядаються матричні зображення циклічної групи порядку 2 над кільцем K характеристики 0, таким, що $K/\text{Rad } K$ – кільце характеристики 2. Спочатку доведемо деякі леми.

Лема 1. Нехай K – нетерове локальне факторіальне кільце характеристики нуль з полем лишків характеристики 2, $2 = t_1 t_2$, де t_1, t_2 – різні прості елементи кільця K , $t_1 \neq \theta t_2$ ($\theta \in K^*$), де K^* – мультиплікативна група кільця K . Нехай $K/t_1 K$ не є областю головних ідеалів. Тоді існують такі елементи $\bar{u}, \bar{v}$ із кільця $K_1 = K/t_1 K$, що $\bar{V} = \langle \bar{u}, \bar{v} \rangle$ не буде головним ідеалом кільця $\bar{K}_1$. Нехай $\bar{u} = u + t_1 K, \bar{v} = v + t_1 K, (u, v \in K)$. Тоді $(u, t_1) = 1, (v, t_1) = 1$.

Доведення. Розглянемо $u = u_1 d, v = v_1 d$, де $(u_1, v_1) = 1$ ($u_1, v_1, d \in K$). Очевидно, ідеал $V_1 = \langle u_1, v_1 \rangle$ не є головним в K , бо якщо $V_1 = Kt$ ($t \in K^*$), то $u_1 = \alpha_1 t, v_1 = \beta_1 t$ ($\alpha_1, \beta_1 \in K$), тобто u_1 і v_1 не є взаємно простими. Покажемо, що ідеал V_1 не співпадає з усім кільцем. Нехай $V_1 = K, 1 = \alpha_1 u_1 + \beta_1 v_1$ ($\alpha_1, \beta_1 \in K$). Тоді $d = \alpha_1 d u_1 + \beta_1 d v_1 = \alpha_1 u + \beta_1 v \in V = Ku + Kv$, звідки $V = Kd$. Позначимо $u = \lambda_1 d, v = \lambda_2 d$ ($\lambda_1, \lambda_2 \in K$). Тоді маємо $\bar{u} = \lambda_1 d + t_1 K, \bar{v} = \lambda_2 d + t_1 K$, тобто $\bar{u} = (\lambda_1 + t_1 K)(d + t_1 K), \bar{v} = (\lambda_2 + t_1 K)(d + t_1 K)$, де $\bar{d} = d + t_1 K \in \bar{V}$. Значить, $\bar{V}$ – головний ідеал. Отримали протиріччя. Отже, $V_1 \neq K$ і $V_1 \neq Kt$, тобто V_1 не є головним ідеалом. Значить $(u, t_1) = 1, (v, t_1) = 1$. $\square$

Лема 2. Нехай K – локальне кільце, t_1 – простий елемент кільця K . Тоді $K/t_1 K$ – локальне кільце.

Доведення. Розглянемо $\bar{v} = v + t_1 K$ ($v \in K$). Нехай $\bar{v}$ не є оборотним елементом і $\bar{I} = \bar{v}$ ($\bar{I} = 1 + t_1 K$) не є оборотним елементом $\bar{K}_1$.

Тоді $1 - v + t_1K = \bar{w} \notin (K/t_1K)^*$, і $v + t_1x \in K$, де $(K/t_1K)^*$ – мультиплікативна група фактор-кільця K/t_1K , $x \in K$. Якщо $v \in K^*$, то $v + t_1x \in K^*$. Отже, $\bar{v} \in (K/t_1K)^*$. Нехай $v \in \text{Rad}K$, то $1 - v \in K^*$. Тоді $1 - v + t_1K \in (K/t_1K)^*$. Отримали протиріччя. Отже, K/t_1K – локальне кільце. $\square$

Твердження 1. Нехай $H = \langle a | a^2 = e \rangle$, K – нетерове локальне факторіальне кільце характеристики нуль з полем лишків характеристики 2, $2 = t_1t_2$, де t_1, t_2 – різні прості елементи кільця K , $(t_1 \neq \theta t_2, \theta \in K^*)$ і K/t_1K не є областю головних ідеалів. Тоді задача про опис матричних зображень групи H над кільцем K є дикою.

Доведення. Нехай K/t_1K не є областю головних ідеалів. Тоді існують такі елементи $\bar{u}, \bar{v}$ із $\bar{K}_1 = K/t_1K$ (за лемою 2 $\bar{K}_1$ є локальним кільцем), що $\bar{V} = \langle \bar{u}, \bar{v} \rangle$ не буде головним ідеалом кільця $\bar{K}_1$. За лемою 1 можна підібрати такий ідеал $V = \langle t_2, v \rangle$ кільця K , що $(t_2, v) = 1$, тобто вважати, що $u = t_2$ (бо якби це було не так, то це означало би, що будь-який елемент із радикалу кільця K належить ідеалу, породженому елементами t_1 і t_2 , а тоді $\bar{K}_1$ було би кільцем головних ідеалів). Розглянемо наступне відображення:

$$\Gamma(A, B): a \rightarrow \begin{pmatrix} -E & D(A, B) \\ 0 & E \end{pmatrix} = \Gamma_a(A, B),$$

з матрицею $D(A, B) = \begin{pmatrix} vt_2E & t_2^2A & 0 \\ v^2E & vt_2E & t_2^2B \\ 0 & v^2E & vt_2E \end{pmatrix}$, де A, B – довільні матриці розміру $n \times n$ над K , E – одинична матриця розміру $n \times n$. Очевидно,

$$\Gamma_a^2(A, B) = \begin{pmatrix} E & 0 \\ 0 & E \end{pmatrix}.$$

Отже, $\Gamma(A, B)$ є K -зображенням групи H .

Нехай зображення $\Gamma(A, B)$ і $\Gamma(A', B')$ є K -еквівалентні, тобто існує така матриця $C \in GL(6n, K)$, що

$$\Gamma_a(A, B)C = C\Gamma_a(A', B'), \quad (1)$$

де $C = \|C_{ij}\|$, C_{ij} – матриці розміру $n \times n$ над K ($1 \leq i, j \leq 6$).

Запишемо (1) у вигляді

$$\begin{pmatrix} -E & D(A, B) \\ 0 & E \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C_1 & C_2 \\ 0 & C_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} C_1 & C_2 \\ 0 & C_4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -E & D(A', B') \\ 0 & E \end{pmatrix},$$

де

$$C_1 = \begin{pmatrix} C_{11} & C_{12} & C_{13} \\ C_{21} & C_{22} & C_{23} \\ C_{31} & C_{32} & C_{33} \end{pmatrix},$$

$$C_2 = \begin{pmatrix} C_{14} & C_{15} & C_{16} \\ C_{24} & C_{25} & C_{26} \\ C_{34} & C_{35} & C_{36} \end{pmatrix},$$

$$C_4 = \begin{pmatrix} C_{44} & C_{45} & C_{46} \\ C_{54} & C_{55} & C_{56} \\ C_{64} & C_{65} & C_{66} \end{pmatrix}.$$

Звідси отримуємо, що

$$\begin{pmatrix} -EC_1 & -EC_2 + D(A, B)C_4 \\ 0 & EC_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} C_1(-E) & C_1D(A', B') + C_2E \\ 0 & C_4E \end{pmatrix}.$$

Прирівнюючи в останній матричній рівності елементи на місцях (1,2) (під місцем (i, j) матриці ми розуміємо елемент, що знаходиться на перетині i -го рядка та j -го стовпця), отримуємо, що $-EC_2 + D(A, B)C_4 = C_1D(A', B') + C_2E$, звідки $D(A, B)C_4 = C_1D(A', B') + 2C_2E$. Зважаючи на останню матричну рівність, одержимо

$$\begin{pmatrix} vt_2E & t_2^2A & 0 \\ v^2E & vt_2E & t_2^2B \\ 0 & v^2E & vt_2E \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C_{44} & C_{45} & C_{46} \\ C_{54} & C_{55} & C_{56} \\ C_{64} & C_{65} & C_{66} \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} C_{11} & C_{12} & C_{13} \\ C_{21} & C_{22} & C_{23} \\ C_{31} & C_{32} & C_{33} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} vt_2E & t_2^2A' & 0 \\ v^2E & vt_2E & t_2^2B' \\ 0 & v^2E & vt_2E \end{pmatrix} + 2C_2.$$

Звідси маємо

$$\begin{pmatrix} vt_2C_{44} + t_2^2AC_{54} & vt_2C_{45} + t_2^2AC_{55} & vt_2C_{46} + t_2^2AC_{56} \\ v^2C_{44} + vt_2C_{54} + t_2^2BC_{64} & v^2C_{45} + vt_2C_{55} + t_2^2BC_{65} & v^2C_{46} + vt_2C_{56} + t_2^2BC_{66} \\ v^2C_{54} + vt_2C_{64} & v^2C_{55} + vt_2C_{65} & v^2C_{56} + vt_2C_{66} \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} vt_2C_{11} + v^2C_{12} & t_2^2C_{11}A' + vt_2C_{12} + v^2C_{13} & t_2^2C_{12}B' + vt_2C_{13} \\ vt_2C_{21} + v^2C_{22} & t_2^2C_{21}A' + vt_2C_{22} + v^2C_{23} & t_2^2C_{22}B' + vt_2C_{23} \\ vt_2C_{31} + v^2C_{32} & t_2^2C_{31}A' + vt_2C_{32} + v^2C_{33} & t_2^2C_{32}B' + vt_2C_{33} \end{pmatrix} + 2C_2.$$

В отриманій матричній рівності будемо прирівнювати елементи в лівій та правій частинах на відповідних місцях. Для цього введемо наступні позначення:

$$D_1 = C_{34}, D_2 = -C_{24},$$

$$D_3 = -C_{14}, D_4 = -C_{35},$$

$$D_5 = -C_{25}, D_6 = -C_{15},$$

$$D_7 = -C_{36}, D_8 = -C_{26}, D_9 = -C_{16}.$$

Отже, прирівнюючи елементи на місці (3,1), отримуємо

$$vt_2C_{31} + v^2C_{32} + 2D_1 = v^2C_{54} + vt_2C_{64}. \quad (2)$$

Прирівнюючи елементи на місці (2,1), отримуємо

$$vt_2C_{21} + v^2C_{22} = v^2C_{44} + vt_2C_{54} + t_2^2BC_{64} + 2D_2. \quad (3)$$

Прирівнюючи елементи на місці (1,1), отримуємо

$$vt_2C_{11} + v^2C_{12} = vt_2C_{44} + t_2^2AC_{54} + 2D_3. \quad (4)$$

Прирівнюючи елементи на місці (3,2), отримуємо

$$t_2^2C_{31}A' + vt_2C_{32} + v^2C_{33} = v^2C_{55} + vt_2C_{65} + 2D_4. \quad (5)$$

Прирівнюючи елементи на місці (2,2), отримуємо

$$t_2^2C_{21}A' + vt_2C_{22} + v^2C_{23} = v^2C_{45} + vt_2C_{55} + t_2^2BC_{65} + 2D_5. \quad (6)$$

Прирівнюючи елементи на місці (1,2), отримуємо

$$t_2^2C_{11}A' + vt_2C_{12} + v^2C_{13} = vt_2C_{45} + t_2^2AC_{55} + 2D_6. \quad (7)$$

Прирівнюючи елементи на місці (3,3), отримуємо

$$t_2^2C_{32}B' + vt_2C_{33} = v^2C_{56} + vt_2C_{66} + 2D_7. \quad (8)$$

Прирівнюючи елементи на місці (2,3), отримуємо

$$t_2^2C_{22}B' + vt_2C_{23} = v^2C_{46} + vt_2C_{56} + t_2^2BC_{66} + 2D_8. \quad (9)$$

Прирівнюючи елементи на місці (1,3), отримуємо

$$t_2^2C_{12}B' + vt_2C_{13} = vt_2C_{46} + t_2^2AC_{56} + 2D_9. \quad (10)$$

Із (3) маємо

$$vt_2C_{21} + v^2C_{22} = v^2C_{44} + vt_2C_{54} + t_2^2BC_{64} + t_1t_2D_2,$$

або (в еквівалентній формі)

$$vt_2(C_{21} - C_{54}) + v^2(C_{22} - C_{44}) = t_2^2BC_{64} + t_1t_2D_2. \quad (11)$$

Оскільки всі доданки обох частин рівності (11) діляться на t_2 , окрім другого доданку лівої рівності, то, враховуючи взаємну простоту v і t_2 , маємо, що

$$C_{22} \equiv C_{44} \pmod{\text{Rad} K}. \quad (12)$$

Із (4) отримуємо, що $vt_2C_{11} + v^2C_{12} = vt_2C_{44} + t_2^2AC_{54} + t_1t_2D_3$. Оскільки всі доданки обох частин останньої рівності діляться на t_2 , окрім другого доданку лівої рівності, то, враховуючи взаємну простоту v і t_2 , маємо, що C_{12} ділиться на t_2 , тобто $C_{12} = t_2C'_{12}$, звідки, по-перше,

$$C_{12} \equiv 0 \pmod{\text{Rad} K}, \quad (13)$$

і, по-друге (після підстановки $C_{12} = t_2C'_{12}$ та скорочення на t_2),

$$v(C_{11} + vC'_{12} - C_{44}) = t_2AC_{54} + t_1D_3. \quad (14)$$

Нехай $C_{11} + vC'_{12} - C_{44} \not\equiv 0 \pmod{\text{Rad} K}$. Зважаючи на (14) маємо

$$\bar{v}\bar{\theta} = \bar{t}_2\bar{x}_1 \quad (\bar{x}_1 \in \bar{K}_1).$$

Оскільки $\theta \in K^*$, то $\theta \in (K/t_1K)^*$. Значить, $\bar{v} = \bar{\theta}^{-1}\bar{t}_2\bar{x}_1 = \bar{t}_2\bar{x}_2 = \bar{u}\bar{x}_2$.

Отримали протиріччя, бо $\bar{V} = \langle \bar{u}, \bar{v} \rangle$ не є головним ідеалом.

Отже, $C_{11} + vC_{12}' - C_{44} \equiv 0 \pmod{\text{Rad } K}$. Звідси

$$C_{11} - C_{44} \equiv 0 \pmod{\text{Rad } K}. \quad (15)$$

Із (5) маємо, що $t_2^2 C_{31}A' + vt_2 C_{32} + v^2 C_{33} = v^2 C_{55} + vt_2 C_{65} + t_1 t_2 D_4$, звідки $t_2^2 C_{31}A' + vt_2 C_{32} + v^2 (C_{33} - C_{55}) = vt_2 C_{65} + t_1 t_2 D_4$.

Оскільки всі доданки обох частин останньої рівності діляться на t_2 , окрім третього доданку лівої рівності, то, враховуючи взаємну простоту v і t_2 , маємо, що $C_{33} - C_{55}$ ділиться на t_2 , тобто $C_{33} - C_{55} \equiv 0 \pmod{\text{Rad } K}$, звідки

$$C_{33} \equiv C_{55} \pmod{\text{Rad } K}. \quad (16)$$

Із (6) маємо: $t_2^2 C_{21}A' + vt_2 C_{22} + v^2 C_{23} = v^2 C_{45} + vt_2 C_{55} + t_2^2 BC_{65} + t_1 t_2 D_5$, звідки дістанемо, що $t_2^2 C_{21}A' + vt_2 (C_{22} - C_{55}) = v^2 (C_{45} - C_{23}) + t_2^2 BC_{65} + t_1 t_2 D_5$, $t_2 C_{21}A' + v (C_{22} - C_{55} - vx) = t_2 BC_{65} + t_1 D_5$, $v (C_{22} - C_{55} - vx) = t_2 x + t_1 D_5$.

Аналогічними міркуваннями, як у випадку з (14) одержуємо, що

$$C_{22} \equiv C_{55} \pmod{\text{Rad } K}. \quad (17)$$

Із (7) дістанемо, що $t_2^2 C_{11}A' + vt_2 (C_{12} - C_{45}) + v^2 C_{13} = t_2^2 AC_{55} + t_1 t_2 D_6$.

Оскільки всі доданки обох частин останньої рівності діляться на t_2 , окрім третього доданку лівої рівності, то, враховуючи взаємну простоту v і t_2 маємо, що C_{13} ділиться на t_2 , тобто $C_{13} = t_2 C_{13}'$, звідки, по-перше,

$$C_{13} \equiv 0 \pmod{\text{Rad } K}, \quad (18)$$

і, по-друге (після підстановки $C_{13} = t_2 C_{13}'$ та скорочення на t_2),

$$t_2 (C_{11}A' - AC_{55}) - v (C_{12} - C_{45} + vC_{13}') = t_1 D_6,$$

$$t_2 (C_{11}A' - AC_{55}) = vx + t_1 D_6,$$

де $x = C_{12} - C_{45} + vC_{13}'$. Нехай $C_{11}A' - AC_{55} \neq 0 \pmod{\text{Rad } K}$. Тоді маємо, що $t_2 \theta = vx$, де $\theta = C_{11}A' - AC_{55}$, звідки отримуємо, що $t_2 = \overline{v\theta} (\overline{y} = \overline{x\theta^{-1}})$, а це приводить до протиріччя з визначенням t_2 , бо t_2 і v взаємно прості.

Отже, $C_{11}A' - AC_{55} \equiv 0 \pmod{\text{Rad } K}$, звідки

$$C_{11}A' \equiv AC_{55} \pmod{\text{Rad } K}. \quad (19)$$

Із (8) одержимо, що $t_2^2 C_{32}B' + vt_2 C_{33} = v^2 C_{56} + vt_2 C_{66} + t_1 t_2 D_7$, звідки $t_2^2 C_{32}B' + vt_2 (C_{33} - C_{66}) = v^2 C_{56} + t_1 t_2 D_7$.

Аналогічними міркуваннями, як у випадку (14) одержуємо, що

$$C_{33} \equiv C_{66} \pmod{\text{Rad } K}. \quad (20)$$

З (9) отримуємо, що $t_2^2 C_{22}B' + vt_2 C_{23} = v^2 C_{46} + vt_2 C_{56} + t_2^2 BC_{66} + t_1 t_2 D_8$, $t_2^2 (C_{22}B' - BC_{66}) + t_2 v (C_{23} -$

$-C_{56}) = v^2 C_{46} + t_1 t_2 D_8$. Оскільки всі доданки обох частин останньої рівності діляться на t_2 , окрім першого доданку правої рівності, то, враховуючи взаємну простоту v і t_2 , маємо, що C_{46} ділиться на t_2 , тобто $C_{46} = t_2 C_{46}'$, звідки, по-перше, $C_{46} \equiv 0 \pmod{\text{Rad } K}$, і, по-друге (після підстановки $C_{46} = t_2 C_{46}'$ та скорочення на t_2), $v (C_{23} - vC_{46}' - C_{56}) = -t_2 (C_{22}B' - BC_{66}) + t_1 D_8$. Нехай $C_{22}B' - BC_{66} \neq 0 \pmod{\text{Rad } K}$.

Звідси маємо

$$\overline{v}x_1 = \overline{t_2} \overline{\theta} x_1 \quad (\overline{x_1} \in \overline{K_1}).$$

Оскільки $\theta \in K^*$, то $\overline{\theta} \in (K/t_1 K)^*$. Значить, $t_2 = \overline{v}x_1 \overline{\theta}^{-1} = \overline{v}x_2$. Звідси $\overline{u} = \overline{v}x_2$. Отримали протиріччя, бо $\bar{V} = \langle \bar{u}, \bar{v} \rangle$ не є головним ідеалом. Отже, $C_{22}B' - BC_{66} \equiv 0 \pmod{\text{Rad } K}$, звідки

$$C_{22}B' \equiv BC_{66} \pmod{\text{Rad } K}. \quad (21)$$

Отже, з (12), (16), (17), (20) ми отримали, що

$$C_{22} \equiv C_{44} \equiv C_{11} \equiv C_{33} \equiv C_{55} \equiv C_{66} \pmod{\text{Rad } K}, \quad (22)$$

та із (13) та (18) одержали $C_{12} \equiv C_{13} \equiv 0 \pmod{\text{Rad } K}$.

Отже, для матриці C справедлива наступна конгруенція:

$$C \equiv \begin{pmatrix} C_{11} & 0 & 0 & C_{14} & C_{15} & C_{16} \\ C_{21} & C_{11} & C_{23} & C_{24} & C_{25} & C_{26} \\ C_{31} & C_{32} & C_{11} & C_{34} & C_{35} & C_{36} \\ 0 & 0 & 0 & C_{11} & C_{45} & C_{46} \\ 0 & 0 & 0 & C_{54} & C_{11} & C_{56} \\ 0 & 0 & 0 & C_{64} & C_{65} & C_{11} \end{pmatrix} \pmod{\text{Rad } K}.$$

З вигляду матриці C видно, що вона оборотна тоді і лише тоді, коли оборотна матриця C_{11} . Враховуючи (19), (21) та (22), маємо

$$C_{11}A' \equiv AC_{11} \pmod{\text{Rad } K},$$

$$C_{11}B' \equiv BC_{11} \pmod{\text{Rad } K}.$$

Отже, задача про опис матричних K -зображень групи H є дикою. $\square$

Із доведеного твердження випливає наступна теорема.

Теорема 1. Нехай G – скінченна 2-група порядку $|G| > 1$, K – нетерове локальне факторіальне кільце характеристики нуль з полем мшиків харак-теристики 2, $2 = t_1 t_2$, де t_1, t_2 – різні прості елементи кільця K ($t_1 \neq \theta t_2, \theta \in K^*$) і $K/t_1 K$ не є областю головних ідеалів. Тоді задача про опис матричних зображень групи G над кільцем K є дикою.

Висновки і пропозиції. Таким чином було описано дикі скінченні 2-групи над нетеровим локальним факторіальним кільцем.

Список літератури:

1. Гудивок П. М. Про матричні зображення скінченних p -груп над областями цілісності характеристики нуль / П. М. Гудивок, С. П. Кіндох // *Наук. вісник Ужгород. ун-ту. Сер. математика і інформатика.* – 2005. – Вип. 10-11. – С. 49-56.
2. Гудивок П. М. Про матричні зображення скінченних 2-груп над локальними областями цілісності характеристики нуль / П. М. Гудивок, С. П. Кіндох // *Наук. вісник Ужгород. ун-ту. Сер. математика і інформатика.* – 2006. – Вип. 12-13. – С. 59-64.
3. Гудивок П. М. Про дикі скінченні 2-групи над локальними областями цілісності характеристики нуль / П. М. Гудивок, С. П. Кіндох // *Наук. вісник Ужгород. ун-ту. Сер. математика і інформатика.* – 2009. – Вип. 18. – С. 54-61.
4. Гудивок П. М. О неразложимых матричных представлениях конечных p -груп над коммутативными локальными кольцами характеристики p^s / П. М. Гудивок, В. И. Погориляк // *Наук. вісник Ужгород. ун-ту. Сер. математика і інформатика.* – 1999. – Вип. 4. – С. 43-46.
5. Кругльак С. А. О представлениях группы (p, p) над полем характеристики p / С. А. Кругльак // *ДАН СССР.* – 1963. – Т. 153, № 6. – С. 1253-1256.
6. Dieterich E. Group rings of wild representation type // *Math. Ann.* – 1983. – Vol. 266. – P. 1-22.

Стойка М.В.

Ужгородский национальный университет

МАТРИЧНЫЕ ИЗОБРАЖЕНИЯ КОНЕЧНЫХ ГРУПП НАД ЛОКАЛЬНЫМИ ФАКТОРИАЛЬНЫМИ КОЛЬЦАМИ

Аннотация

В данной работе рассматривается вопрос дикости конечной 2-группы над локальными факториальными кольцами. В частности, рассматривается дикость конечной 2-группы G порядка $|G| > 1$ над нётеровым локальным факториальным кольцом K характеристики ноль с полем вычетов характеристики 2, когда $2 = t_1 t_2$, где t_1, t_2 – разные простые элементы кольца K ($t_1 \neq \theta t_2, \theta \in K^*$) и $K/t_1 K$ не является областью главных идеалов, где K^* – мультипликативная группа кольца K .

Ключевые слова: матричные изображения, нётеровое кольцо, факториальное кольцо, локальное кольцо, поле вычетов, дикие группы.

Stoika M.V.

Uzhgorod National University

MATRIX REPRESENTATIONS OF FINITE GROUPS OVER LOCAL FACTORIAL RINGS

Summary

The present paper deals with the problem of the wildness of 2-groups over local factorial ring. In particular, the wildness of finite 2-group G of $|G| > 1$ order is considered over noetherian factorial local ring K of characteristic zero with residue field of characteristic 2, when $2 = t_1 t_2$, where t_1, t_2 – different prime elements of the ring K ($t_1 \neq t_2, \theta \in K^*$) and $K/t_1 K$ is not the principal ideal domain, where K^* – multiplicative group of the ring K .

Keywords: matrix representation, noetherian ring, factorial ring, local ring, residue field, wild groups.